

УДК 334.72:658:004

Орлова Наталія Сергіївна

д. держ. упр., професор, професор кафедри управління
Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна
nsorlova78@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0785-751X

Мохова Юлія Леонідівна

к.держ.упр., доцент кафедри економічної теорії, державного управління та публічного адміністрування
Донецький національний технічний університет, м. Покровськ, Україна
julimokhova@gmail.com
ORCID: 0000-0002-0093-2620

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Анотація. На основі проведеного дослідження сучасної практики діяльності корпорацій на світовому фінансовому ринку доведено, що корпоративні інформаційні системи для керівництва середніх і великих підприємств є необхідним інструментом, що дозволяє забезпечити мінімізацію витрат і збільшити прибутковість підприємства. Метою статті є визначення особливостей впровадження інформаційних технологій в систему корпоративного управління з метою вдосконалення вітчизняної практики ведення бізнесу корпораціями та підвищення ефективності їх діяльності в умовах розвитку глобалізаційних процесів. Дослідження світової практики корпоративного управління та особливостей застосування корпораціями інформаційних систем дозволило виділити три класи корпоративних інформаційних систем: локальні, середні інтегровані, великі інтегровані системи. На основі аналізу вітчизняної практики впровадження інформаційних технологій в корпораціях визначено відмінності функціонування корпоративних інформаційних систем в Україні від зарубіжних підприємств: для іноземних підприємств основною проблемою є питання надлишку даних, а для вітчизняних компаній основною проблемою є їх нестача; іноземні компанії вирішують проблему накопичення та аналізу даних, вітчизняні компанії займаються питанням збору даних. Виділено проблеми розвитку інформаційних технологій в вітчизняних корпораціях: системи корпорацій не відповідають повною мірою поняттю корпоративна інформаційна система управління; переважне використання інформаційно-технологічних систем, за допомогою яких менеджери здійснюють поточне керівництво різними сферами бізнесу; значні витрати на придбання програмного забезпечення. Доведено, що визначальними орієнтирами у вирішенні завдань, що поставлені перед Україною у сфері інформатизації є сучасний стан та тенденції розвитку інформаційного сектора економіки розвинених країн, досвід Європейського Союзу зі створення власної інформаційної інфраструктури і широкого впровадження в усі сфери життя і діяльності інформаційних технологій. Для вирішення існуючих проблем розвитку корпоративних інформаційних систем запропоновано алгоритм дій підвищення рівня інформатизації та ефективності діяльності корпорацій, який дозволить вирішити актуальні питання впровадження корпоративних інформаційних систем, враховуючи вітчизняне законодавство та особливості корпоративного управління, підвищити ефективність і прозорість бізнес-процесів і забезпечити централізовану підтримку прийняття управлінських рішень на всіх рівнях і у всіх сферах бізнесу компаній.

Ключові слова: корпоративне управління; інформація; корпоративна інформаційна система; інформаційні технології; бізнес-процес

Постановка проблеми у загальному вигляді. Інформація для корпорації на сьогодні є основним ресурсом функціонування на ринку, який забезпечує його конкурентне становище. Кожна організація в своїй діяльності користується масивами інформації, але ступінь використання та впровадження її у роботу є різним, і змінюється залежно від розвитку інформаційних систем. Для своєї ефективної роботи керівництво акціонерного товариства має потребу у доступній і структурованій

інформації. Такого роду інформацію повинна надавати корпоративна інформаційна система.

У силу цих причин корпоративні інформаційні системи для керівництва середніх і великих підприємств є необхідним інструментом, що дозволяє підвищити ефективність і прозорість бізнес-процесів і забезпечити централізовану підтримку прийняття управлінських рішень на всіх рівнях і у всіх сферах бізнесу компанії. Автоматизація бізнес-процесів сьогодні розглядається як засіб найбільш ефективного управління, що забезпечує мінімізацію витрат і збільшення прибутковості підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку інформаційних технологій в корпораціях досліджували такі вітчизняні вчені, як Ільєнко Р.В. [1], Євдокимов В.В. [2], Різніченко Л.В. [6], Рибалко Л.П. [7], Сокол К.М. [8], Удовік А. С. [5] та ін. В роботах доведено, що інформаційні системи є потужними інструментами для створення більш конкурентоздатних та ефективних корпорацій. Виконуючи функції групування, систематизації, обробки та аналізу даних, вони допомагають успішно реалізовувати функції корпоративного управління на підприємстві, та контролювати потоки інформації.

Взаємодія між інформаційними технологіями й корпораціями є дуже складною і піддається впливу великої кількості факторів, включаючи структуру організації, стандартну техніку експлуатації, політику, культуру, навколишнє середовище й рішення управління. Розвиток корпоративних інформаційних систем сьогодні зумовлений необхідністю у більш деталізованій інформації про ринок та споживачів; збором та використанням різнопланової інформації; потребі в інтенсивному взаємному контакті зі споживачем, тобто налагодженню внутрішнього зв'язку; інтенсивному розвитку інформаційних технологій. Тому проблема впровадження інформаційних технологій та їх роль у сучасному корпоративному управлінні є досить актуальною і потребує подальших глибоких теоретичних досліджень.

Метою роботи є визначення особливостей впровадження інформаційних технологій в систему корпоративного управління з метою вдосконалення вітчизняної практики ведення бізнесу корпораціями та підвищення ефективності їх діяльності в умовах розвитку глобалізаційних процесів.

Виклад основного матеріалу. У сучасній економіці, що характеризується інтенсивними змінами і високим ризиком, безперечно, важливими є максимально швидке ухвалення обґрунтованих стратегічних рішень і створення адекватної системи корпоративного управління. Одним з ефективних напрямків удосконалення управління корпорацією є розробка та впровадження сучасних інформаційно-управляючих систем і технологій. Інформаційні технології можуть використовуватися, щоб перепроєктувати корпорації, трансформуючи їхню структуру, область дії, засоби повідомлення і механізми управління роботою, трудовими процесами, виробами та послугами.

Нові інформаційні технології управління корпорацією є важливим і необхідним засобом, який дозволяє: швидко, якісно і надійно виконувати отримання, облік, зберігання і обробку інформації; значно скоротити управлінський персонал підприємства, який займається роботою по збору, обліку, зберіганню і обробці інформації; забезпечити у потрібні терміни керівництву і управлінсько-технічний персонал підприємства якісною інформацією; своєчасно і якісно вести аналіз і прогнозування господарської діяльності підприємства; швидко і якісно приймати рішення по усіх питаннях управління підприємством.

Корпоративними називають системи управління підприємствами, що враховують специфічні особливості корпорацій, основні з яких обумовлені їх структурізацією на бізнес-одиниці і наявністю таких органів управління, як загальні збори акціонерів, рада директорів, правління і ревізійна комісія. Головними особливостями корпоративних

інформаційних систем є комплексність охоплення функцій управління; підвищена впорядкованість ділових процесів; масовість операцій; ефективність використання комп'ютерно-телекомунікаційного обладнання і програмного забезпечення; можливість локальної установки та впровадження окремих частин системи; адаптивність функціональної та інструментальної структури системи до особливостей керованого об'єкта; можливість розвитку системи після її впровадження на об'єкті.

Комплексна корпоративна інформаційна система охоплює всі бізнес-функції і всі управлінські процеси корпорації. За умов великих підприємств і корпорацій вона може бути ефективною, оскільки забезпечує взаємодію масових і добре організованих процесів швидкодіючими засобами сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій високого науково-технічного рівня.

Корпоративна інформаційна система (ІС) повинна успішно вирішувати три головні завдання:

по-перше, забезпечувати максимально актуальною інформацією. Скорочення строків надання даних сприяє прийняттю більш гнучких і швидких стратегічних рішень. Сучасні вимоги полягають у тому, що члени ради директорів і керівники повинні отримувати відомості не більш, ніж двотижневої (а краще всього – тижневої) давності;

по-друге, діюча корпоративна інформаційна система повинна забезпечувати складання звітів у різних варіантах, орієнтованих на строго визначену цільову аудиторію – відповідно до кола повноважень конкретних осіб та їх потреб. У складі ради директорів створюються комітети для вирішення суто специфічних завдань (найбільш поширеними є комітет зі стратегічного планування, аудиторський комітет, комітет з призначень і винагород та ін.), тому кожному з них необхідна особлива, спеціалізована і профільна інформація;

по-третє, використання в усіх звітах базового набору показників, що охоплюють найбільш важливі складові частини корпоративного управління. Причому повинен використовуватися єдиний формат показників, що застосовуються. Більше того, необхідно стандартизувати і автоматизувати не тільки збір даних і формування звітів, але й розсилання керівникам компанії термінових інформаційних повідомлень про досягнення базовими показниками певних порогових значень, що свідчать про позитивні або ж негативні зміни ситуації. В даний час інформаційні корпоративні системи великої кількості компаній поки що не включають у себе ні загально-корпоративних базових наборів показників, ні працюючих на їх основі інформаційно-попереджувальних систем.

Світова практика переконливо свідчить, що корпоративні системи – потужний інструмент підвищення продуктивності праці і ефективності виробництва. Всесвітнім економічним форумом спільно з міжнародною школою бізнесу INSEAD, був відзначений тісний зв'язок між рівнем розвитку інформаційних технологій і економічним процвітанням країн на підставі того, що інформаційні технології відіграють провідну роль у розвитку інновацій, підвищенні продуктивності та конкурентоспроможності, диверсифікують економіку і стимулюють ділову активність, тим самим сприяючи підвищенню рівня життя людей. У багатьох розвинених країнах галузь інформаційних технологій розвивається бурхливими темпами і стає запорукою сталого економічного розвитку [8].

На світовому ринку корпоративних систем домінують Північна Америка і Європа. Значущими сегментами ринку залишаються Азіатсько-Тихоокеанський регіон і Латинська Америка, де спостерігається швидке зростання. Всесвітнім економічним форумом для аналізу країн світу щодо використання інформаційних технологій використовується бальна шкала оцінювання: країна, в якій корпорації взагалі не

освоюють нові технології, мають оцінку 1 бал; країни, де прийняти широко освоювати нові технології, - 7 балів. Аналіз країн світу щодо освоєння інформаційних технологій та використанні їх у корпоративному управлінні в 2016 році дозволив зробити висновок, що лідером впровадження інформаційних технологій є Ісландія (6,2 бали) та Японія, США та Норвегія (по 6,1 бали) (Рис. 1). За даними Всесвітнього економічного форуму Україна займає 100 місце серед 139 країн, що досліджуються (4,2 бали) [9].

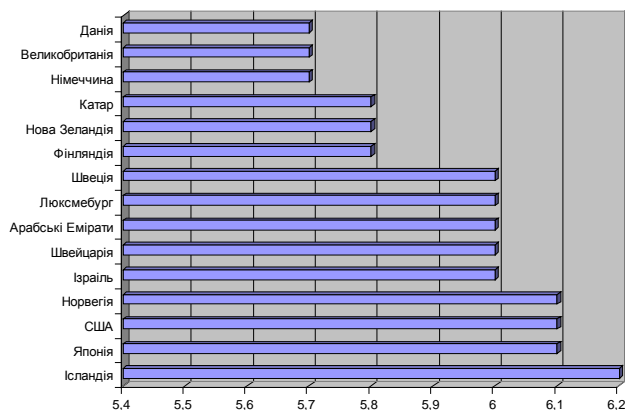

Рис. 1. Рейтинг використання інформаційних технологій в корпораціях [9]

Корпоративні інформаційні системи, призначені для автоматизації різних видів господарського обліку та управління корпорацією можна умовно поділити на три класи: локальні системи, середні інтегровані системи, великі інтегровані системи.

1. Локальні системи успішно справляються з вирішенням окремих задач обліку на підприємстві, але, як правило, не надають цілісної інформації для автоматизації управління. Перевагою цих систем є порівняно невисока ціна і відносна простота впровадження.

2. Прикладом середніх інтегрованих систем можуть бути системи «AVACO SOFT», «ABACUS Financial», широко використовувані у вітчизняній практиці «Галактика», «ПАРУС», «1С:Підприємство», «Регістри».

3. Великі інтегровані системи – це функціонально найрозвинутіші, найскладніші і найдорожчі системи. В них реалізуються зазвичай західні стандарти управління рівня MRP II та ERP [5].

За останній десяток років корпоративні інформаційні системи (перш за все Enterprise Resource Planning, ERP-системи) стали одними з найпопулярніших програмних рішень. Також, повнофункціональна ERP-система стає єдиним фундаментом для вирішення важливих стратегічних й управлінських завдань, а не лише інструментом автоматизації типових для корпорації процесів, наприклад, планування витрат або розрахунку собівартості.

Саме впровадження компанією ERP-системи означає перехід на більш високу стадію розвитку, бо вони дозволяють найбільш ефективно реалізовувати можливості компанії. Кількість компаній, які використовують такі системи, складає декілька десятків тисяч по всьому світу.

В Україні - Івано-Франківськ, Луцьк, Суми, Тернопіль, Миколаїв, Львів, Дніпро, Одеса, демонструють прогрес з точки зору розвитку розвитку технічної та бізнесової спільноті. Серед лідерів розробки інформаційних технологій українським корпораціям виділяють:

SoftServe (СофтСерв) – провідна українська ІТ компанія, що працює у сфері розробки програмного забезпечення та надання консультаційних послуг. SoftServe має значний досвід у розробці програмного забезпечення – від Cloud, Security і UX Design до Big Analytics та Internet of Things. Головними сферами, для яких компанія розробляє

програмні рішення, є охорона здоров'я, роздрібна торгівля, технології та автомобільні ринки;

ELEKS надає професійні послуги у сфері розробки і локалізації програмного забезпечення, а також створює програмні продукти для вертикальних ринків;

GlobalLogic – міжнародна компанія, заснована у 2000 р., один зі світових лідерів у галузі дослідження й розробки програмних продуктів (software R&D);

Lohika – це провідний постачальник послуг аутсорсингу у сфері інформаційних технологій. Надає повний спектр послуг з розробки, тестування, впровадження та підтримки найсучаснішого програмного забезпечення, а також займається реінженірингом і вдосконаленням вже існуючих світових рішень, дотримуючись найвищих стандартів галузі та пропонуючи клієнтам лише якісні та конкурентоспроможні рішення та ін.

На сьогоднішній день найбільш великими інтегрованими системами є функціонально розвинуті і відповідно найбільш складні і дорогі системи, у яких реалізуються західні стандарти управління MRPII і ERP. На українському і російському ринках цей вид систем представлений в основному продуктами західних фірм: SAP, Oracle, BAAN, PeopleSoft і Platinum [4, 5].

Позитивним прикладом використання корпоративних систем є компанія «Henkel», яка має систему під назвою IDIS. Ця система аналізує всю систему інформації і обирає рішення, засноване на критерії «найбільш успішне рішення з накопиченого досвіду». В компанії «Coca-Cola» використовується система Inform Cascade. Ця система націлена на організацію інформаційних потоків в таких сферах, як просування торгових марок, планування, глобальний маркетинг. Приклади застосування корпораціями інформаційних систем зазначені на Рис. 2.

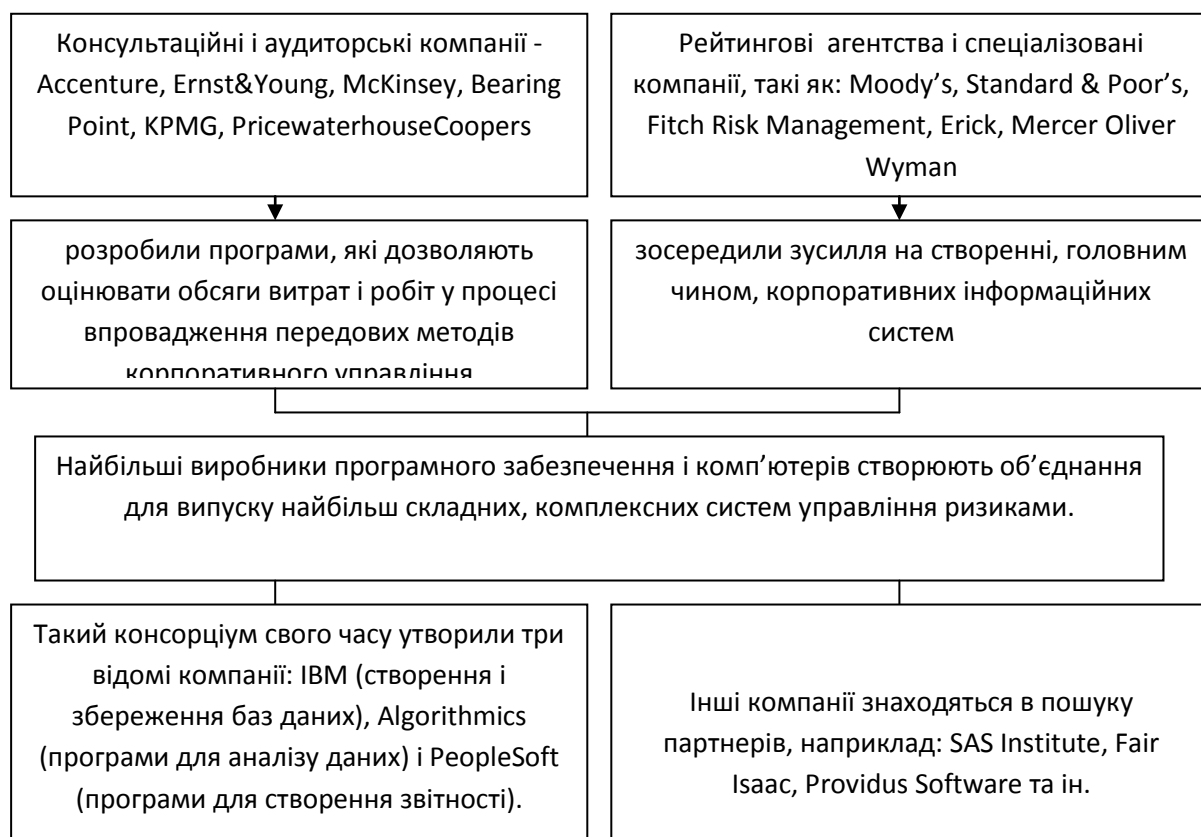

Рис. 2. Приклади застосування компаніями інформаційних систем

Корпоративна інформаційна система Scala була розроблена шведською компанією Beslutsmodeller AB для задоволення потреб в області ефективного управління сферами або різними аспектами діяльності підприємства. Забезпечуючи повне врахування місцевих особливостей, можливість роботи з багатьма валютами (понад 30) і багатьма мовами, Scala являє собою гнучку систему, що використовується більш ніж у 90 країнах. Це відкрита система з архітектурою «клієнт – сервер», розроблена на основі сучасної технології і призначена для роботи в різних операційних системах, включаючи Windows95, Windows97, WindowsNT, Novel Netware. Комплексні модулі Scala охоплюють такі аспекти бізнесу, як фінанси, матеріально-технічне постачання, виробництво, обслуговування і управління проектами [7].

Пакет бізнес-додатків Oracle Applications – це 55 інтегрованих програмних модулів, кожний з яких представляє повністю функціональні рішення в області управління кадрами, фінансами, виробництвом, матеріально-технічним постачанням і збутом. У сукупності модулі додатків Oracle утворюють могутню систему ділової активності, здатну задовольнити всі вимоги сучасного бізнесу і вирішити практично будь-які задачі, що з ними може стикнутися сучасне підприємство. Багата функціональність і масштабність прикладних програм забезпечують провідні позиції Oracle на ринку корпоративних ERP систем. Остання версія R11 Oracle Applications підтримує 29 мов, і на сьогоднішній день клієнтами корпоративних додатків Oracle є більше за 7700 організацій і компаній в 79 країнах світу [7].

Сучасні інформаційні технології зробили країни інформаційно більш відкритими, а існування глобальних інформаційних систем дозволяє практично не рахуючись з кордонами організувати індустрію інформаційних послуг. Створюється реальна можливість для багатьох країн, в тому числі й для України, поступово піднятися до рівня сучасних вимог і можливостей інформаційного суспільства, до рубежу інформатизації Європи. З деяким відставанням вітчизняні компанії повторюють шлях зарубіжних, які вже усвідомили, що для ефективної діяльності на світовому чи внутрішньому ринку потрібно ефективно управління всіма аспектами діяльності, яке певною мірою залежить від впровадження інформаційних технологій.

SAP є одним з кращих системних ERP-рішень, представлених на ринку на сьогоднішній день, поряд з нечисленною групою інших програм подібного роду. Компанія SAP є провідним виробником стандартного прикладного програмного забезпечення, призначеного для промислових підприємств. В світі налічується більше 10 тис. клієнтів SAP і більш 19 тис. успішних інсталяцій продуктів SAP. По всьому світу з системами SAP працює більше 1 мільйона користувачів. Список українських підприємств-клієнтів фірми SAP в Україні очолює Національний банк України, Металургійний комбінат «Азовсталь», ПАТ «Полтаваобленерго», ПАТ «Дніпроенерго», АТ «Укртатнафта», ПАТ «Дніпроспецсталь».

Ряд українських виробників програмного забезпечення позиціонує свої системи як ERP. Насамперед, це системи: Фінексперт, IT-Підприємство, Мегаполіс, BSI, Bob's World AG, ПАРУС-Підприємство 8.

Двома основними розробками компанії SAP є програмні продукти, іменовані R/2 та R/3. Система R/2 функціонує на основному комплекті таких виробників, як IBM та Siemens. Система R/3 стала провідним продуктом компанії, прибутки від якого становлять найбільшу частку загального річного доходу SAP [2]. У системі R/3 відображений світовий досвід ефективного менеджменту підприємствами та корпораціями, що дозволяє в широкому діапазоні підтримувати бізнес-процеси, необхідні для діяльності будь-якого сучасного підприємства, зокрема, фінансову бухгалтерію; облік витрат; облік основних засобів; управління проектами; планування і управління виробництвом; управління інвестиціями; матеріально-технічне постачання;

збут, відвантаження, фактурування продукції, технічне обслуговування і ремонт обладнання; управління кадрами; документообіг. У кожній країні, де використовується корпоративна система R/3, вона адаптується до національних та мовних особливостей, при цьому зберігається можливість одночасного використання кількох мов і варіантів фінансового законодавства.

Продукт компанії R/3 впроваджений більш ніж у 15 тис. підприємствах світу. Зокрема, клієнтами SAP є такі відомі фірми, як BMW, Mercedes-Benz AG, Adidas, General Electric, Philips, IBM, Telecom AG та багато інших. В Україні корпоративна система R/3 застосовується на ПАТ «Жидачівський целюлозо-паперовий комбінат», на Чорнобильській АЕС, у Міністерстві енергетики та вугільної промисловості України, на ПАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь», до початку антитерористичної операції на сході країни застосовувалась на ВАТ «Донецький металургійний комбінат» [1].

Найпоширенішими в Україні корпоративні ІС, які впроваджуються на вітчизняних підприємствах, є програмні продукти закордонних компаній, що відповідають вимогам світового рівня: “Oracle corporation” (система “Oracle Application”) “SAP AG” (система “R/3”), “Scala” (“Scala”), і “Baan Company” (система “Baan IV”). Дані корпоративні системи впроваджуються на підприємствах різноманітної галузевої специфіки, дозволяють здійснювати стандартний набір функцій і складається із функціонального набору модулів управління підприємством [3].

Розробка корпорації – ERP-система «ІТ-Підприємство» - орієнтована на автоматизацію великих і середніх промислових підприємств. Система «ІТ-Підприємство» дозволяє оптимізувати бізнес-процеси підприємства і включає модулі для управління виробництвом (MRPII, MES, APS), управління фінансами, бюджетування та контролінгу, управління ланцюгами поставок, управління якістю, управління ремонтами, бухгалтерського та податкового обліку, управління персоналом і розрахунку зарплати, OLAP-аналізу і т.д. З «ІТ-Підприємство» в Україні працюють: НВК газотурбобудування «Зоря» - «Машпроект», Нижньодніпровський трубопрокатний завод, «Росава» (Біла Церква), «Азот» (Черкаси), Полтавський ГЗК, «Хімволокно» (Чернігів), Єнакіївський металургійний завод та ін. До основних переваг роботи з корпорацією можна віднести кваліфіковані впроваджувальні колективи в регіонах України, апробовані бізнес-рішення, відпрацьована на практиці методологія реалізації комплексних проектів автоматизації.

У 2013 році було розпочато розробку проекту обміну юридично значущими документами (в тому числі первинним бухгалтерськими документами) – E-COM, метою якого є переведення на модель роботи, яка виключає паперовий документообіг. Переклад документів в електронний формат зменшує помилки при звірці взаєморозрахунків на 80-90%, значно спрощує і оптимізує процедуру прийому товарів, дозволяє істотно економити транспортні витрати наших постачальників. E-COM надає платформу, на якій всі учасники обмінюються електронними юридично значущими документами, тому що на е-документи накладається електронний цифровий підпис (ЕЦП). На базі цієї платформи розроблено безліч е-сервісів для бізнесу. Починаючи від електронної звітності, реєстрації податкових накладних та коригувань до них в сервісі E-DOC, до електронного факторингу – сервісу, який дозволяє спростити весь процес факторингового фінансування, ґрунтуючись на електронному обміні документами.

Таким чином, відмінностями функціонування корпоративних інформаційних систем в Україні від зарубіжних підприємств є наступні:

по-перше, для іноземних підприємств основною проблемою є питання надлишку даних, а для вітчизняних компаній основною проблемою є їх нестача;

по-друге, іноземні компанії вирішують проблему накопичення та аналізу даних, то вітчизняні компанії займаються питанням збору даних.

Незважаючи на те, що в цих системах сконцентровані останні досягнення світової практики автоматизації управління корпорацією, їхнє впровадження на вітчизняних підприємствах пов'язано з рядом труднощів.

Усі декларовані переваги цих систем – відповідність стандартам, комплексність пропонованого рішення, багатий досвід впровадження, високий рівень супроводу і сервісних послуг – у вітчизняних умовах можуть обернутися недоліками, оскільки стандарти можуть не збігатися, комплексність рішення може знизити гнучкість системи, західний досвід не дасть переваг в Україні і тому ін.

Як правило, українські компанії мають системи, що не відповідають повною мірою поняттю корпоративна інформаційна система управління. В багатьох із них головним чином використовуються інформаційно-технологічні системи, за допомогою яких менеджери здійснюють поточне керівництво різними сферами бізнесу. Це, перш за все, системи планування ресурсів, організації збуту і постачання, управління взаємовідносинами з клієнтами та ін. Обсяг ринку подібного програмного забезпечення швидко зростає, і витрати на їх придбання стають дедалі важливішою статтею корпоративних бюджетів.

Для того, щоб успішно впровадити корпоративні інформаційні системи на вітчизняних підприємствах, спочатку підприємству потрібно вирішити такі питання:

1. Вибір фірми-виробника системи. Необхідно відслідкувати інформацію про репутацію фірми-виробника системи, інформаційної системи, стаж перебування фірми на ринку, число продажів.

2. Наявність упроваджень системи на підприємствах окремих галузей. У фірми можуть бути вдалі і невдалі галузеві рішення для однієї і тієї ж корпоративної інформаційної системи. Поява вдалого галузевого рішення, зазвичай, обумовлено спільною плідною роботою фахівців фірми і підприємства відповідної галузі.

3. Термінологія і якість західної системи. Документація і довідкова підсистема (бажана наявність контекстної підказки) мають бути повними і зрозумілими.

4. Якість локалізації західної системи. Система повинна підтримувати не лише юридичні стандарти і форми вихідних документів, але також і фактичні стандарти, що, наприклад, склалися в нашій країні, методи міжцехової взаємодії.

5. Кваліфікація вітчизняної команди, що стоїть за західною системою.

6. Ціна системи. Приймаючи рішення про впровадження, слід пам'ятати, що повний цикл (покупка, безпосереднє впровадження, супровід на першому етапі) обійдеться в 2-6 раз дорожче, ніж вартість програмних засобів.

7. Функціональна повнота системи. Слід купувати модулі системи, які будуть потрібні підприємству протягом найближчих 3-5 років, зададуть інноваційний напрям виробництву.

8. Гнучкість системи. Система упроваджується на термін близько 10 років. На підприємстві за цей час можуть змінитися виробництво, організаційна структура. Система має бути гнучкою, тобто мінятися разом із виробництвом.

9. Архітектура системи. Всі компанії на даний час пропонують клієнт-серверну трізіркову архітектуру (сервер бази даних – сервер додатків – клієнт).

10. Апаратна (технічна) платформа. Система повинна бути платформонезалежною.

11. Сумісність економічної інформаційної системи з автоматизованими системами управління технологічними процесами. Налаштування інформаційного обміну між економічною системою управління і системами управління технологічними процесами повинно бути здійснено у найкоротші строки [6].

Таким чином, корпоративна інформаційна система для українських підприємств має враховувати наступні аспекти для того, щоб подолати вищезазначені проблеми:

розуміння керівництвом необхідності запровадження інформаційних технологій; усвідомлення, що інформаційна система є системою управління, а не системою обліку; інформаційна система повинна відповідати вимогам і стандартам управління ERP. Система має мати багаторічний досвід успішних впроваджень в інших країнах ЄС і володіти найбільшим набором галузевих рішень. Саме тому, сучасні корпоративні інформаційні системи мають бути розроблені в Україні і більш всього підходити для автоматизації вітчизняних підприємств, враховувати вітчизняне законодавство та особливості корпоративного управління.

Таким чином, сучасне корпоративне управління неможливе без новітніх інформаційних технологій, і головною умовою досягнення успіху в цьому є максимальна інтеграція різних інформаційних систем, котрі повинні допомагати органам управління у забезпеченні ефективної роботи компанії.

Рекомендації, перспективи подальших досліджень. Дослідження сучасної практики діяльності корпорацій на світовому фінансовому ринку доводить, що одним з ефективних напрямків удосконалення управління корпорацією є розробка та впровадження сучасних інформаційно-управлінських систем і технологій. Визначено головні завдання та особливості корпоративних інформаційних систем, до яких можна віднести комплексність охоплення функцій управління; ефективність використання комп'ютерно-телекомунікаційного обладнання і програмного забезпечення; адаптивність функціональної та інструментальної структури системи до особливостей керованого об'єкта та ін.

На основі аналізу світової практики корпоративного управління та застосування корпораціями інформаційних систем виділено три класи корпоративних інформаційних систем: локальні, середні інтегровані, великі інтегровані системи. Доведено, що сучасні інформаційні технології зробили країни інформаційно більш відкритими, а існування глобальних інформаційних систем дозволяє практично не рахуючись з кордонами організувати індустрію інформаційних послуг.

Сучасний стан та тенденції розвитку інформаційного сектора економіки розвинених країн, досвід ЄС зі створення власної інформаційної інфраструктури і широкого впровадження в усі сфери життя і діяльності інформаційних технологій, повинні стати визначальними орієнтирами у вирішенні завдань, що поставлені перед Україною у сфері інформатизації.

Враховуючи вітчизняну практику впровадження інформаційних технологій в корпораціях визначено відмінності функціонування корпоративних інформаційних систем в Україні від зарубіжних підприємств:

для іноземних підприємств основною проблемою є питання надлишку даних, а для вітчизняних компаній основною проблемою є їх нестача;

іноземні компанії вирішують проблему накопичення та аналізу даних, то вітчизняні компанії займаються питанням збору даних.

З метою вирішення існуючих проблем розвитку корпоративних інформаційних систем запропоновано алгоритм дій підвищення рівня інформатизації та ефективності діяльності корпорацій. Він дозволить вирішити актуальні питання впровадження корпоративних інформаційних систем, враховуючи вітчизняне законодавство та особливості корпоративного управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ільєнко Р.В. Впровадження та використання інформаційних технологій у системі вищої освіти ЄС. Економіка і управління. 2015. №1. С.134-140.
2. Євдокимов В.В. Корпоративні інформаційні системи: проблеми впровадження та аналіз ефективності. Наукові праці КНТУ. Економічні науки. 2009. Вип.16. Ч.1. С.227-235.
3. Компания SAP и ее продукт R/3 [Електронний ресурс]. Advego. URL: <http://wm-help.net/lib/b/book/1872605422/4>
4. Мировой рынок информационных и телекоммуникационных технологий [Електронний ресурс]. Консалтинг-Центром «ШАГ». URL: <http://stepconsulting.ru/publ/erp.shtml>
5. Орлова Н. С. Інформаційні системи в сучасному корпоративному управлінні. Актуальні проблеми державного управління. 2012. №1 (41). С. 35-40.
6. Різніченко Л.В. Досвід упровадження корпоративних інформаційних систем управління на вітчизняних підприємствах. Вісник КДПУ ім. М. Остроградського. 2009. Вип. 4(57). Ч.2. С.184-189.
7. Рибалко Л.П. Застосування сучасних корпоративних інформаційних систем в управлінні підприємствами. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Вип.15. Ч.3. С. 82-85.
8. Сокол К.М. Світовий ринок інформаційних технологій в контексті глобалізації світової економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Вип.3. С. 78-83.
9. The Global Information Technology Report 2016: Innovating in the Digital Economy [Електронний ресурс]. World economic Forum. URL: http://www3.weforum.org/docs/GITR2016/WEF_GITR_Full_Report.pdf

INTRODUCTION OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE SYSTEM OF CORPORATE GOVERNANCE

Orlova Nataliia

Dr. of Public Administration, Professor, Professor of Management
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine
nsorlova78@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0785-751X

Mokhova Iuliia

PhD in Public Administration., Associate Professor of Economics and Public Administration
Donetsk National Technical University, Pokrovsk, Ukraine
julimokhova@rambler.ru
ORCID: 0000-0002-0093-2620

Abstract. On the basis of the study of contemporary practices of corporations in global financial markets it is proved that corporate information management system for medium and large enterprises is a necessary tool to ensure minimizing costs and increase profitability of the company. The main aim of the article is to determine the characteristics of information technology in corporate governance in order to improve the domestic business practices and corporations improve their performance in terms of globalization. Research global corporate governance practices and features of corporation information systems allow to select three classes of corporate information systems: local, secondary integrated, large integrated systems. The analysis of national practices of information technology in corporations identified differences functioning of corporate information systems in Ukraine by foreign enterprises, foreign enterprises major problem is the issue of excess data and domestic companies the main problem is their lack; foreign companies solve the problem of collecting and analyzing data, domestic companies involved in the data collection. There is highlighted the problem of information technology in domestic corporations, corporate systems do not meet fully the concept of corporate information management system;

reliance on information technology systems that help managers carry out current management of different business spheres; significant cost of purchasing software. It is proved that the determinant in deciding the tasks assigned to Ukraine in the field of information is the current state and trends in the information economy of developed countries, the EU experience to create their own information infrastructure and a broad implementation in all areas of life and business information technology. To solve the existing problems of corporate information systems it is offered algorithm of actions improving information and performance of corporations that will solve the current issues of implementation of corporate information systems, taking into account national legislation and peculiarities of corporate governance, increase the efficiency and transparency of business processes and provide centralized support of managerial making at all levels and in all areas of business companies.

Keywords: corporative management; information; corporate information system; Information Technology; business process.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Il'ienko, R.V. (2015). Implementation and use of information technology in higher education in the EU. *Ekonomika i upravlinnia – Economics and Management*, 1, 134-140 (in Ukrainian).
2. Yevdokymov, V.V. (2009). Corporate information systems: problems of implementation and effectiveness analysis. *Naukovi pratsi KNTU. Ekonomichni nauky – Proceedings KNTU. Economics*, 16(1), 227-235 (in Ukrainian).
3. SAP Company and product ee R/3. (n.d.). *wm-help.net*. Retrieved from <http://wm-help.net/lib/b/book/1872605422/4> (in Russian).
4. World market of information and telecommunication technologies. (n.d.). *stepconsulting.ru*. Retrieved from <http://stepconsulting.ru/publ/erp.shtml> (in Russian).
5. Orlova, N.S., & Udovik, A.S. (2012). Information systems in modern corporate governance. *Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia – Actual problems of public administration*, 1 (41), 35-40 (in Ukrainian).
6. Riznichenko, L.V., & Tkachenko, N.V. (2009). Experience in implementing corporate information management systems at domestic enterprises. *Visnyk KDPU imeni Mykhajla Ostrohrads'koho – Bulletin KSPU Mykhailo Ostrohradskyi*, 4(57), 184-189 (in Ukrainian).
7. Rybalko, L.P. (2015). Modern corporate information systems in the management of enterprises. *Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu Scientific Bulletin of Kherson State University*, 15(3), 82-85 (in Ukrainian).
8. Sokol, K.M. (2015). The world market for information technology in the context of globalization of world economy. *Mykolaivs'kyj natsional'nyj universytet imeni V.O. Sukhomlyns'koho - National University of Nicholas V. Sukhomlynsky*, 3, 78-83 (in Ukrainian).
9. The Global Information Technology Report 2016: Innovating in the Digital Economy. (n.d.). *www3.weforum.org*. Retrieved from http://www3.weforum.org/docs/GITR2016/WEF_GITR_Full_Report.pdf